

Medlemmene i kontrollutvalget i Narvik kommune

Ordføreren

KomRev NORD v/oppdragsansvarlig revisor Elsa Saghaug

KomRev NORD v/oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer Margrete M. Kleiven og
Knut Teppan Vik

Deres ref.:
Vår ref.: 50/23/447.5.1/STT

Saksbeh.: Susan Terese Thoresen
E-postadr.: susan@k-sek.no

Telefon: 92 08 25 25
Dato: 05.05.2023

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET NARVIK KOMMUNE

I henhold til avtale med leder, innkalles det herved til møte i utvalget.

Møtested: Narvik rådhus, rom 225 – Formannskapsal 1
Møtedato: **Mandag 15.05.2023**
Tid: Kl. 10.00

./ Vedlagt følger sakliste og saksdokumenter. Årsregnskaper og årsberetninger er sendt medlemmene av kontrollutvalget i egen mail, og ligger ikke vedlagt.

Av hensyn til innkalling av varamedlem(mer) ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet. Som gyldig forfall regnes *tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner*.

Havnedirektør i Narvik Havn KF innkalles til møtet **kl. 10.30** ved behandling av sak 20/23.

Daglig leder i Narvik Vann KF innkalles til møtet **kl. 11.45** ved behandling av sak 22/23.

Rådmannen innkalles til møtet **kl. 13.00** ved behandlingen av sak 24/23.

Med vennlig hilsen

Susan Terese Thoresen
Seniorrådgiver

Gjenpart med sakliste/saksdokumenter, elektronisk:

- Rådmannen
- Havnedirektør, Narvik Havn KF
- Daglig leder, Narvik Vann KF

Postadresse: K-Sekretariatet IKS Postboks 6600 9296 TROMSØ www.k-sek.no	Hovedkontor: Fylkeshuset TROMSØ Tlf. 77 78 80 43 Org.nr. 988 064 920	Avdelingskontor: Postmottak 9479 HARSTAD Tlf. 77 02 61 66	Avdelingskontor: Ringv. 1 9300 FINNSNES Tlf. 91 35 19 94	Avdelingskontor: Rådhuset 8305 SVOLVÆR Tlf. 95 10 90 02	Avdelingskontor: Fylkeshuset 8048 BODØ Tlf. 91 36 09 38
--	---	---	--	---	---

SAKLISTE

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune
Møtedato: Mandag 15. mai 2023
Tid: Kl. 10.00
Møtested: Rådhuset, formannskapsal 1

Saknr	Tittel	Unntatt off.
18/23	Godkjenning av protokollen fra møtet 17.04.2023	
19/23	Rapportering fra revisor – årsoppgjørrevisjon – Narvik Havn KF	
20/23	Kontrollutvalgets uttalelse om Narvik Havn KFs årsregnskap og årsberetning for 2022	
21/23	Rapportering fra revisor – årsoppgjørrevisjon – Narvik Vann KF	
22/23	Kontrollutvalgets uttalelse om Narvik Vann KFs årsregnskap og årsberetning for 2022	
23/23	Rapportering fra revisor – årsoppgjørrevisjon – Narvik kommune	
24/23	Kontrollutvalgets uttalelse om Narvik kommunes årsregnskaper og årsberetning for 2022	
25/23	Referatsaker	
26/23	Eventuelt	

Kontrollutvalget må ta stilling til om møtet skal lukkes under behandlingen av sak nr. --/23, jf. kommunelovens § 11-5, 2. ledd

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 18/2023	Møtedato: 15.05.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTET 17.04.2023

Innstilling til v e d t a k:

Protokollen fra møtet 17.04.2023 godkjennes.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

Møteprotokoll fra møte 17.04.2023

Saksutredning:

Protokoll fra møtet 17.04.2023 fremlegges til godkjenning.

Protokollen har vært tilsendt kontrollutvalgsmedlemmene for gjennomgang etter møtet.

Finnsnes, den 28. april 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

NARVIK KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Narvik rådhus, møterom 225 - formannskapsal 1

Møtedato: 17.04.2023

Varighet: 10.00 – 11.30

Møteleder: Boy-Arne Buyle

Sekretær: Susan Terese Thoresen

Faste medlemmer

Boy-Arne Buyle

Tommy Arne Nymo

Fredrik D. Kvensjø

Line Beathe Viklem Eidum

Rakel A. Norum

Varamedlemmer

1. Elisabeth Vedø

2. Heidi H. Leiros

3. Johanne Punsvik

4. Emil K. Larsen

1. Siv Kvandal

2. Ellen V. Pedersen

1. Stein Tore Auran

Fra utvalget møtte:

Boy-Arne Buyle

Tommy Arne Nymo

Fredrik D. Kvensjø

Rakel A. Norum

Stein Tore Auran (vara)

Meldt forfall:

Line Beathe Viklem Eidum

Fra Narvik kommune møtte:

Enhetsleder eiendomsforvaltning Morten Fredheim Hanssen (sak 11/23- 12/23)

Fra K-Sekretariatet IKS møte:

Seniorrådgiver Susan T. Thoresen

Merknader til innkalling og sakliste:

Kommunalsjef Rolf M. Lossius var til stede i møtet og orienterte og svarte på spørsmål.

Innkalling og sakliste godkjent.

Behandlede saker:

Saknr	Tittel	Unntatt off.
11/23	Godkjenning av protokollen fra møtet 24.02.2023	
12/23	Oppfølging av tilsynsrapport - Orientering fra rådmannen	
13/23	Overordnet projektskisse – forvaltningsrevisjonsprosjekt <i>Økonomistyring og budsjettering innen Omsorg og mestrings</i>	
14/23	Forvaltningsrevisjonsrapport <i>Saksutredning og oppfølging av vedtak</i> – oppfølging	
15/23	Kommunens tilsyn med elever med hjemmeundervisning	
16/23	Referatsaker	
17/23	Eventuelt	

Sak 11/23
GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA MØTET 24.02.2023

Innstilling:

Protokollen fra møtet 24.02.2023 godkjennes.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokollen fra møtet 24.02.2023 godkjennes.

Sak 12/23
OPPFØLGING AV TILSYNSRAPPORT – ORIENTERING FRA RÅDMANNEN

Innstilling:

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Behandling:

Enhetsleder eiendomsforvaltning Morten Fredheim Hanssen orienterte om kommunens oppfølging av tilsynsrapport vedrørende idrettsbaner med plastholdig løs fyllmasse.

Felles forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelse til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelse til orientering.

Utskrift av saksprotokoll sendt 18.04.2023 til:

- Narvik kommune v/ rådmannen

Sak 13/23**OVERORDNET PROSJEKTSKISSE – FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT ØKONOMISTYRING OG BUDSJETTERING INNEN OMSORG OG MESTRING****Innstilling:**

Kontrollutvalget slutter seg til KomRev NORDs forslag til overordnet projektskisse av 7.3.2023.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til KomRev NORDs forslag til overordnet projektskisse av 7.3.2023.

Utskrift av saksprotokoll sendt 18.04.2023 til:

- *KomRev NORD IKS*

Sak 14/23**FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT SAKSUTREDNING OG OPPFØLGING AV VEDTAK – OPPFØLGING****Innstilling:**

1. Kontrollutvalget viser til rådmannens tilbakemelding i brev av 02.02.2023 på oppfølgingen av kommunestyrets vedtak i sak 49/22.
2. Tilbakemeldingen inneholder ikke en beskrivelse av kommunens oppfølging av alle punkter fra revisors anbefalinger. Kontrollutvalget ber om en ytterligere tilbakemelding som omfatter de mangler som fremkommer i saksfremleggets punkt 7. Svarfrist 25.05.23.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til rådmannens tilbakemelding i brev av 02.02.2023 på oppfølgingen av kommunestyrets vedtak i sak 49/22.
2. Tilbakemeldingen inneholder ikke en beskrivelse av kommunens oppfølging av alle punkter fra revisors anbefalinger. Kontrollutvalget ber om en ytterligere tilbakemelding som omfatter de mangler som fremkommer i saksfremleggets punkt 7. Svarfrist 25.05.23.

Utskrift av saksprotokoll sendt 18.04.2023 til:

- *Narvik kommune v/ rådmannen*

Sak 15/23**KOMMUNENS TILSYN MED ELEVER MED HJEMMEUNDERVISNING****Innstilling:**

Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra rådmannen som besvarer spørsmål 1 til 4 som fremkommer av saksfremlegg i sak 14/23. Svarfrist 30.06.2023.

Behandling:

Felles forslag til vedtak:

Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra rådmannen som besvarer spørsmål 1 til 4 som fremkommer av saksfremlegg i sak 15/23. Svarfrist 25.05.2023.

Vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra rådmannen som besvarer spørsmål 1 til 4 som fremkommer av saksfremlegg i sak 15/23. Svarfrist 25.05.2023.

Utskrift av saksprotokoll sendt 18.04.2023 til:

- Narvik kommune v/ rådmannen

Sak 16/23**REFERATSAKER****Innstilling:**

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Behandling:

Referert:

A. K-SEKRETARIATET IKS – INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET

- Brev av 29.3.2023

B. FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

- Informasjon Fagkonferansen 2023, 31. mai – 2. juni

Felles forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

**Sak 10/23
EVENTUELT**

Innstilling:

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Behandling:

Deltakelse på NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2023

Kontrollutvalgsleder og Rakel A. Norum deltok på konferansen 2.-3. februar og ga en kortfattet orientering om aktuelle temaer fra deltakelsen.

Felles forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedtaket ble enstemmig vedtatt.

Vedtaket:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Møteprotokollen godkjennes av kontrollutvalget i påfølgende møte. Protokollen offentliggjøres derfor med forbehold om at etterfølgende endringer kan skje.

Neste møte skal i henhold til møteplanen avholdes 15.05.2023.

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 19/2023	Møtedato: 15.05.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

RAPPORTERING FRA REVISOR – ÅRSOPPGJØRSREVISJON – NARVIK HAVN KF

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saken gjelder:

Kontrollutvalgets plikt til å påse at foretakets regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg: Veileder: Kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor, utgitt av Forum for Kontroll og Tilsyn 2019

Saksutredning:

1. BAKGRUNNEN FOR SAKEN OG KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir «revidert på en betryggende måte», jf. kommunelovens § 23-2 bokstav a. I kontrollutvalgskonferensens § 3 (Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon) sies det bl.a. at:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjoner og avtaler med revisor

Plikten som pålegges kontrollutvalget gjelder også for kommunale foretak.

2. REVISORS ANSVAR OG OPPGAVER

Revisors ansvar og oppgaver er beskrevet i lovens § 24-2, hvor revisor bl.a. ansvar for å «planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk».

Det er i loven vist til «god kommunal revisjonsskikk», som er en rettslig standard. I rettslige standarder henvises det ikke til absolutte kriterier, men lovens innhold defineres til å være det som samfunnet som helhet eller enkelte grupper i samfunnet til enhver tid mener bør gjelde.

For å gi standarden *god kommunal revisjonsskikk* et nærmere innhold, er det utarbeidet internasjonale revisjonsstandarder (ISA-ene), som har noen tilleggsvurderinger som er spesifikke for enheter i offentlig sektor.

Etter ISA 300 – *Planlegging av revisjon av et regnskap*, skal revisor utarbeide en overordnet revisjonsstrategi som beskriver revisjonens omfang og angrepsmåte, tidspunkt og styring av oppdraget. Utover revisjonsstrategien utarbeider revisor en mer detaljert plan for å håndtere de forskjellige forholdene som er identifisert i revisjonsstrategien. Den overordnede revisjonsstrategien og revisjonsplanen oppdateres og endres ved behov etter hvert som revisjonen utføres. På bakgrunn av revisjonshandlingene konkluderer revisor for å kunne gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, og som kommer til uttrykk i revisjonsberetningen.

Ved utarbeidelsen av revisjonsberetningen gjelder revisjonsstandardene (ISA'ene): ISA 700 – *Konklusjon og rapportering om regnskaper*, ISA 701 – *Omtale av sentrale forhold ved revisjonen i den uavhengige revisors beretning*, ISA 705 – *Modifikasjoner i konklusjonen i den uavhengige beretning* og ISA 706 – *Presiseringavsnitt og avsnitt om «andre forhold» i den uavhengige revisors beretning*.

3. REVISORS RAPPORTERING – KONTROLLUTVALGETS «PÅSE-ANSVAR» OVERFOR REGNSKAPSREVISOR

Kontrollutvalget er i tidligere møter holdt løpende orientert om revisjonsarbeidet i forbindelse med foretakets årsregnskap for 2022.

I veilederen for kontrollutvalgets påse-ansvar, utarbeidet av Forum for Kontroll og Tilsyn, presenteres forhold og momenter som kontrollutvalget kan vurdere i forbindelse med påse-ansvaret. Veilederen presenterer påse-ansvaret i tre områder, der «holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet» er det ene området. Orienteringene om det løpende revisjonsarbeidet deles inn i tre faser; planleggingsfasen, interimfasen og årsoppgjørphasen. I tillegg kommer orientering om etterlevelseskontroll.

Rapporteringen fra revisor i inneværende møte gjelder årsoppgjørphasen. Følgende er beskrevet i veilederen:

Orientering fra årsoppgjørphasen

Revisjonsberetning, årsoppgjørnotat og eventuelt nummerert brev. Kontrollutvalget ber om:

- a. orientering om resultatet fra revisjonsarbeidet. Revisor bør gjøre rede for: kontroll av regnskapsposter med skjønn/estimat og resultatene av disse, og vesentlige periodiseringer*
- b. revisors vurdering av kvaliteten av regnskapsprosessen/økonomiforvaltningen og av regnskaps- og rapporteringsprosessen*
- c. revisors vurdering av årsregnskapet og årsberetningen, jf. kommunelovens § 14-6, inkludert opplysninger og presentasjon av notene i regnskapet*
- d. revisors redegjørelse for feil i regnskapet som ikke er korrigerende og begrunnelsen for at feilene ikke er rettet*

Veilederen antas å være gjort kjent for kontrollutvalget tidligere.

Revisjonsberetningen for Narvik Havn KFs årsregnskap for 2022 er en normal beretning, dvs. uten forbehold eller presiseringer. I avsnittet «uttalelse om øvrige lovmessige krav» har revisor gitt opplysninger om registrering og dokumentasjon, årsberetningen samt uttalelse om vesentlige budsjettavvik. Revisor konkluderer positivt på forholdene.

Som følge av kontrollutvalgets «påseeransvar», vil revisor i møte gi en orientering om gjennomførte revisjonshandlinger i forbindelse med foretakets årsregnskap for 2022.

Finnsnes, den 28. april 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 20/2023	Møtedato: 15.05.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM NARVIK HAVN KFs ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2022

Innstilling til v e d t a k:

1. Kontrollutvalget vedtar forslaget til uttalelse som kontrollutvalgets uttalelse til Narvik Havn KFs årsregnskap og årsberetning for 2022.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for fremleggelse i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen.

Saken gjelder:

Narvik Havn KFs regnskap og årsberetning for 2022

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:
1. Kopi av revisjonsberetning 2022 datert 17. april 2023
 2. Utkast til kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen for 2022
 3. Narvik Havn KFs årsregnskap for 2022 (tidligere utsendt)
 4. Narvik Havn KFs årsberetning for 2022 (tidligere utsendt)

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

1. BAKGRUNN FOR SAKEN

1.1 Kontrollutvalgets oppgaver ved behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon bestemmer i § 3 at kontrollutvalget har rett – og plikt – til å behandle og uttale seg om foretakets årsregnskap og årsberetning før de behandles i formannskapet og kommunestyre. Kontrollutvalgets uttalelse skal således foreligge som et grunnlag for formannskapets og kommunestyrets behandling.

Det er styret i foretaket som avlegger årsregnskapet og avgir årsberetningen for foretaket.

Formålet med behandlingen i kontrollutvalget er – grovt sagt - å påse at årsregnskapene og årsberetningen er avlagt i samsvar med kravene. Videre skal kontrollutvalget påse at årsregnskapet og -beretningen har vært gjenstand for en betryggende kontroll av revisor. Kontrollutvalget har også særskilt plikt til å følge opp merknader fra revisor, enten i form av merknader i beretningen, eller i nummererte brev, jf. regelen i forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 3. siste ledd.

Det er ikke gitt regler i lov eller forskrift av hva kontrollutvalgets uttalelse nærmere skal inneholde, og det tilligger kontrollutvalgets skjønn hvilke forhold som skal tas med. Det vil imidlertid være naturlig å ta med forhold som ligger inn under kontrollutvalgets oppgaver og som kontrollutvalget mener kommunestyret bør være særskilt oppmerksom på i forhold til sin behandling, det være seg forhold omtalt i revisjonsberetningen, i forhold til resultatene i årsregnskapene, i forhold til nummererte brev, eller i forhold til årsberetningen.

Videre bør kontrollutvalget kommentere hvorvidt kommunestyrets vedtatte finansielle måltall er oppnådd. Det samme gjelder foretakets økonomiske situasjon som helhet, men dette må basere seg på opplysninger i årsberetningen og må ha en nøktern tilnærming fra kontrollutvalgets side. Hvorvidt budsjettoverskridelser skal kommenteres må vurderes ut fra det enkelte tilfelle, og kontrollutvalget må også her vurdere totaliteten før eventuelle kritiske påpekninger.

Uttalelsen bør også medta om årsregnskap og årsberetning – etter kontrollutvalgets vurdering - har vært gjenstand for en betryggende kontroll fra revisor.

Sekretariatet vil nedenfor kort gjengi de regler som gjelder for årsregnskapet, årsberetningen, revisjonsberetningen og de frister som gjelder.

1.1 Årsregnskapet

Kommuneloven §14-6 fastsetter kommunens plikt til å utarbeide årsregnskap. Av bestemmelsen fremgår det at:

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide følgende årsregnskap:

- a) *regnskap for kommunekassen eller fylkeskommunekassen*
- b) *regnskap for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak*
- c) *regnskap for annen virksomhet som er en del av kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget regnskap i medhold av lov eller forskrift*
- d) *samlet regnskap for kommunen eller fylkeskommunen som juridisk enhet.*

Årsregnskapet skal presenteres og avlegges etter de krav som fremkommer i *Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.*, samt tilhørende regnskapsstandarder utarbeidet av Foreningen for God kommunal regnskapsskikk.

1.2 Årsberetningen

Kommunen – og kommunale foretak - har også en plikt til å utarbeide en årsberetning. Årsberetningen er en oppsummering av kommunens virksomhet gjennom året.

Årsberetningen skal utarbeides i tråd med kravene i kommunelovens §14-7 og god kommunal regnskapsskikk. Etter kommunelovens § 14-7 skal det minimum redegjøres for følgende i årsberetningen:

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) vesentlige beløpmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og [diskrimineringsloven § 26](#).

1.3 Revisjonsberetningen

Kontrollutvalget skal etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 bl.a. påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte og at regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov og forskrift, instruksjer og avtaler med revisor.

Etter kommuneloven §24-8 skal revisor avgi en revisjonsberetning. Revisjonsberetningen inneholder – grovt sagt - revisors oppsummering og revisors vurderinger etter gjennomgangen av foretakets årsregnskap og årsberetning.

Etter kommunelovens § 24-8 skal revisor uttale seg om følgende i revisjonsberetningen:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringer og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Hvis revisor i revisjonsberetningen konkluderer med forbehold, konkluderer negativt eller ikke har tilstrekkelig grunnlag for å konkludere, skal årsaken beskrives. Hvis revisor mener at årsregnskapet eller årsberetningen ikke bør vedtas slik de foreligger, skal dette angis særskilt.

Revisjonsberetningen skal også omfatte andre forhold som revisor mener det er nødvendig å opplyse om i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

I tillegg til kravene nedfelt i loven skal beretningen utformes i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, noe som er nedfelt i en rekke revisjonsstandarder.

Revisjonsberetningen er delt inn i to hoveddeler og med fire underdeler:

1. Uttalelse om revisjon av årsregnskapet, med:
 - a. Konklusjon om årsregnskapet
 - b. Uttalelse om årsberetningen og annen øvrig informasjon
2. Uttalelse om øvrige lovmessige forhold, med:
 - a. Konklusjon om registrering og dokumentasjon
 - b. Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Dersom revisor finner å måtte avgi en revisjonsberetning som avviker fra normalberetningen, skal beretningen «modifiseres». Dette enten ved at revisor tar forbehold, gir en presisering, gir en negativ konklusjon, eller redegjør for forhold hvor revisor ikke kan uttale seg. Revisor kan også under dette punktet angi andre forhold revisor ønsker å fremheve.

1.5 Tidsfrister

I henhold til *Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner* samt *Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.* gjelder det tidsfrister for behandling av årsregnskap og årsberetning. Følgende frister gjelder:

- a. Årsregnskapet skal være avlagt av styret innen 22. februar.
- b. Årsberetningen skal være avgitt av styret innen 31. mars.
- c. Revisjonsberetningen skal avlegges senest innen 15. april. Dette gjelder også der regnskap ikke foreligger.
- d. Årsregnskap og årsberetning skal vedtas av kommunestyret senest 30. juni.

2. VURDERING OG GRUNNLAG FOR UTTALELSEN

2.1 Tidspunkt for avleggelsen

Årsregnskapet og årsmeldingen er avlagt og dokumentene er datert hhv. 31.01.2023 og 28.03.2023. Revisjonsberetningen er avlagt 17. april 2023¹.

Fristene satt for regnskapsavleggelsen er overholdt iht. gjeldende bestemmelser.

2.2 Revisjonens utførelse

2.2.1 Revisjonsberetningen

Revisjonsberetningen for Narvik Havn KFs årsregnskap for 2022 er en normal beretning, dvs. uten forbehold eller presiseringer.

I revisjonsberetningens del 1 – *Uttalelser om revisjonen av årsregnskapet* – har revisor konkludert med at foretakets årsregnskap:

- oppfyller gjeldende lovkrav, og at det
- i det alt vesentlige gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2022 og av resultatet, i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk.

Revisor har videre konkludert med at årsberetningen:

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

I revisjonsberetningens del 2 - *Uttalelser om øvrige lovmessige krav* – er det konkludert positivt på begge forhold.

2.2.2 Nummererte brev

Det foreligger ingen nummererte brev til behandling.

¹ Det følger av kommuneloven § 24-8 at regnskapsrevisor skal avgi revisjonsberetning senest 15. april. I år faller 15. april på en lørdag. Det alminnelige er at frister som faller på lørdag, søndag eller helligdag forlenges til førstkommende virkedag.

2.3. Årsregnskap og årsberetning for 2022

2.3.1 Årsregnskap for 2022

Årsregnskapet for 2022 viser et overskudd på kr 2.792.174.
Regnskapet for 2021 viste et overskudd på kr. 10.876.548.

Investeringsregnskapet for 2022 er gjort opp i balanse.

2.3.2 Årsberetningen for 2022

I årsberetningen er det blant annet redegjort for økonomi og eventuelle budsjettavvik. Kort oppsummert fra årsberetningen, ble årets overskudd på kr 10,87 mill. Dette er kr. 4,03 mill dårligere enn regulert budsjett og kr 8,08 mill mindre enn 2021. Videre i beretningen redegjøres nærmere for årsakene til dette.

2.3.3 Foretakets økonomiske stilling – oppsummert

I årsberetningen er bl.a følgende beskrevet:

Foretaket har en egenkapitalandel på 32,5 % og forsvarlig likviditet og arbeidskapital.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettvise bilde av foretakets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Styret er opptatt av at foretakets økonomiske evne må være sterk da en står foran store investeringer, jf investeringsplan 2023-2026 i budsjett 2023, men også omfattende rehabilitering og vedlikehold som gjennom flere år har blitt holdt på et minimum. De største investeringene er knyttet til bulk-terminalen (inntil kr 260 mill) og Fagerneskaia (estimert til ca kr 150-160 mill). Disse kan vanskelig gjennomføres uten fremtidige nye inntekter/avtaler.

Årsprognose for 2024-2026 i budsjett 2023 synes fortsatt å være oppnåelig selv om kommende forventet rentetopp i 2023 stadig stiger og kan øke i varighet.

3. FORSLAG TIL KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE

Sekretariatet har på bakgrunn av det ovenstående utarbeidet et forslag til kontrollutvalgets uttalelse, som ligger vedlagt. Forslaget til uttalelse gjennomgås av kontrollutvalget.

Finnsnes, den 3. mai 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Til kommunestyret i Narvik kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmannen
Styret

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet til Narvik Havn KF

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Narvik Havn KF som viser et overskudd på kr 2 792 174. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foretakets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggbestemmelser i kommuneloven og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for vår mening. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver ved revisjonen av årsregnskapet vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Narvik Havn KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av styret og daglig leders ansvar og revisors oppgaver ved uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 3

Harstad, 17. april 2023

Elsa Saghaug
Oppdragsansvarlig revisor

Til
Kommunestyret i Narvik kommune

**KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM NARVIK HAVN KFs
ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2022**

Kontrollutvalget har i møte 15.05.2023 behandlet Narvik Havn KFs årsregnskap og årsberetning for 2022.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, styrets årsberetning og revisjonsberetningen datert 17. april 2023. I tillegg har revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget har merket seg at Narvik Havn KFs årsregnskap for 2022 viser et overskudd på kr 2 792 174.

I årsberetningen er blant annet foretakets økonomi og redegjørelse for budsjettavvik beskrevet. Her fremgår det at årsresultatet for 2022 ble kr 4,03 mill. dårligere enn regulert budsjett, og kr 8,08 mill mindre enn 2021. Det opplyses at foretaket har en egenkapitalgrad på 32,5 % og forsvarlig likviditet og arbeidskapital.

Kontrollutvalget har også merket seg at årsregnskap og årsberetningen er avlagt innen fristen og uten vesentlige feil, og det foreligger en revisjonsberetning uten merknader.

Gjennom rapporteringer fra revisor har ikke kontrollutvalget blitt gjort oppmerksom på forhold som skal tilsi at revisjonen ikke har blitt utført på en betryggende måte.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner Narvik Havn KFs årsregnskap og årsberetning for 2022.

Narvik, den 15. mai 2023

Boy-Arne Buyle
leder av kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 21/2023	Møtedato: 15.05.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

RAPPORTERING FRA REVISOR – ÅRSOPPGJØRSREVISJON – NARVIK VANN KF

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saken gjelder:

Kontrollutvalgets plikt til å påse at foretakets regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg: Brev av 17.4.2023 fra KomRev NORD
- B: Utrykte vedlegg: Veileder: Kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor, utgitt av Forum for Kontroll og Tilsyn 2019

Saksutredning:

1. BAKGRUNNEN FOR SAKEN OG KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir «revidert på en betryggende måte», jf. kommunelovens § 23-2 bokstav a. I kontrollutvalgskonferensens § 3 (Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon) sies det bl.a. at:

- Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at
- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
 - b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjoner og avtaler med revisor

Plikten som pålegges kontrollutvalget gjelder også for kommunale foretak.

2. REVISORS ANSVAR OG OPPGAVER

Revisors ansvar og oppgaver er beskrevet i lovens § 24-2, hvor revisor bl.a. ansvar for å «planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk».

Det er i loven vist til «god kommunal revisjonsskikk», som er en rettslig standard. I rettslige standarder henvises det ikke til absolutte kriterier, men lovens innhold defineres til å være det som samfunnet som helhet eller enkelte grupper i samfunnet til enhver tid mener bør gjelde.

For å gi standarden *god kommunal revisjonsskikk* et nærmere innhold, er det utarbeidet internasjonale revisjonsstandarder (ISA-ene), som har noen tilleggsvurderinger som er spesifikke for enheter i offentlig sektor.

Etter ISA 300 – *Planlegging av revisjon av et regnskap*, skal revisor utarbeide en overordnet revisjonsstrategi som beskriver revisjonens omfang og angrepsmåte, tidspunkt og styring av oppdraget. Utover revisjonsstrategien utarbeider revisor en mer detaljert plan for å håndtere de forskjellige forholdene som er identifisert i revisjonsstrategien. Den overordnede revisjonsstrategien og revisjonsplanen oppdateres og endres ved behov etter hvert som revisjonen utføres. På bakgrunn av revisjonshandlingene konkluderer revisor for å kunne gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, og som kommer til uttrykk i revisjonsberetningen.

Ved utarbeidelsen av revisjonsberetningen gjelder revisjonsstandardene (ISA'ene): ISA 700 – *Konklusjon og rapportering om regnskaper*, ISA 701 – *Omtale av sentrale forhold ved revisjonen i den uavhengige revisors beretning*, ISA 705 – *Modifikasjoner i konklusjonen i den uavhengige beretning* og ISA 706 – *Presiseringavsnitt og avsnitt om «andre forhold» i den uavhengige revisors beretning*.

3. REVISORS RAPPORTERING – KONTROLLUTVALGETS «PÅSE-ANSVAR» OVERFOR REGNSKAPSREVISOR

Kontrollutvalget er i tidligere møter holdt løpende orientert om revisjonsarbeidet i forbindelse med foretakets årsregnskap for 2022.

I veilederen for kontrollutvalgets påse-ansvar, utarbeidet av Forum for Kontroll og Tilsyn, presenteres forhold og momenter som kontrollutvalget kan vurdere i forbindelse med påse-ansvaret. Veilederen presenterer påse-ansvaret i tre områder, der «holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet» er det ene området. Orienteringene om det løpende revisjonsarbeidet deles inn i tre faser; planleggingsfasen, interimfasen og årsoppgjørphasen. I tillegg kommer orientering om etterlevelseskontroll.

Rapporteringen fra revisor i inneværende møte gjelder årsoppgjørphasen. Følgende er beskrevet i veilederen:

Orientering fra årsoppgjørphasen

Revisjonsberetning, årsoppgjørnotat og eventuelt nummerert brev. Kontrollutvalget ber om:

- a. orientering om resultatet fra revisjonsarbeidet. Revisor bør gjøre rede for: kontroll av regnskapsposter med skjønn/estimat og resultatene av disse, og vesentlige periodiseringer*
- b. revisors vurdering av kvaliteten av regnskapsprosessen/økonomiforvaltningen og av regnskaps- og rapporteringsprosessen*
- c. revisors vurdering av årsregnskapet og årsberetningen, jf. kommunelovens § 14-6, inkludert opplysninger og presentasjon av notene i regnskapet*
- d. revisors redegjørelse for feil i regnskapet som ikke er korrigerende og begrunnelsen for at feilene ikke er rettet*

Veilederen antas å være gjort kjent for kontrollutvalget tidligere.

Revisjonsberetningen for Narvik Vann KFs årsregnskap for 2022 er en normal beretning, dvs. uten forbehold eller presiseringer. I avsnittet «uttalelse om øvrige lovmessige krav» har revisor gitt opplysninger om registrering og dokumentasjon, årsberetningen samt uttalelse om vesentlige budsjettavvik. Revisor konkluderer positivt på forholdene.

I forbindelse med revisjon av kommunens årsregnskap har revisor i brev av 17.4.2023 gitt en oppsummering, jf. vedlegg.

Som følge av kontrollutvalgets «påseeransvar», vil revisor i møte gi en orientering om gjennomførte revisjonshandlinger i forbindelse med foretakets årsregnskap for 2022.

Finnsnes, den 28. april 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Narvik Vann KF

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Telefon:	Dato:
	50/2023	Annita J. Hakvåg ah@komrevnord.no	77 14 14 21	17.4.2023

TILBAKEMELDING ETTER REVISJON AV ÅRSREGNSKAP 2022

Revisjonsberetning for årsregnskapet til Narvik Vann KF ble utstedt den 17.4. 2023 uten merknader. Vår vurdering er at det er god og oversiktlig dokumentasjon vedlagt regnskapet og vi har også fått svar der vi har stilt spørsmål. Vi ønsker i dette brevet å ta opp saker vi ønsker tilbakemelding på og som vi håper også vil være til nytte og bidra til enda bedre kvalitet på regnskapet. Flere av disse er også tatt opp muntlig.

1. Avslutning av driftsregnskapet

Driftsregnskapet er avsluttet med et merforbruk på kr 979.220,-. Dette er i note 19 forklart med at kr 218.601 er underskudd på renter og kr 760.618,- gjelder premieavvik.

Iht regnskapsforskriftens § 4-2 skulle inndekning av fjorårets merforbruk vært strøket slik at regnskapet ble avlagt i 0,-. Bestemmelsene i forskriften er lagt opp slik at det skal strykes og salderes mot disposisjonsfond for at resultatet ikke skal bli merforbruk. Narvik Vann KF har ikke noe disposisjonsfond så denne muligheten utgår. Underskuddet er i praksis ikke reelt, da det for premieavviket er en forskyvning mellom år og for rentedelen blir dette dekket av Narvik kommune. Konsekvensen er også at det konsoliderte regnskapet for Narvik kommune fremkommer med et merforbruk. Vi ønsker å stille spørsmål om de to elementene som inngår i underskuddet/merforbruket kan bokføres på en annen måte.

- a. Premieavvik - bokføres og amortiseres over 1 år. I regnskapet bokføres dette på ansvar 110 administrasjon. Hvilke vurderinger er gjort siden premieavviket bokføres utenfor selvkost mens pensjonskostnaden for øvrig (inkl bruk av premiefond) bokføres på selvkostområdene. Vår vurdering er at dette er en del av pensjonskostnaden og det ville vært naturlig å bokføre disse på selvkostområdene. Vi ville da også unngått et underskudd/ merforbruk i driftsregnskapet (og det konsoliderte regnskapet).
- b. Underskudd på renter – dette beløpet blir lagt frem sammen med regnskapet for kommunestyret og vedtatt inndekket av Narvik kommune. Vi kan ikke se at foretaket noen gang ikke har fått dette dekket. Sannsynligheten er så stor at vår vurdering er at det er mulig å bokføre dette som en fordring på kommunen. Vi ber om deres vurdering av dette.

2. Omtvistede faktura

Klassifisert under kortsiktig gjeld i balansen er det på konto 23775000 bokført en debetsaldo pr 31.12.22 på kr 1.197.896,-. Motposten er reduksjon av utgifter i investeringsregnskapet. Vi har forstått det slik at dette er omtvistede faktura som kanskje skyldes mangler ved utført arbeid. På store prosjekter er ikke dette uvanlig, og ofte kommer man til enighet uten noen rettssak og reguleringer blir gjort senest ved sluttoppgjøret.

Vi har diskutert bokføringen med økonomisjefen og har fått oversendt foretakets rutine hvor det beskrives hvordan omtvistede faktura skal behandles i regnskapet, samt en oversikt med posteringseksempler. Ifølge rutinen vil dere ved uenighet tilbakeføre utgiften og postere den mot konto 23775000 og så la beløp stå til det blir betalt, mottar kreditnota eller er foreldet etter 3 år. En slik bokføring er etter vår vurdering ikke i henhold til god kommunal regnskapsskikk.

Vi vurderer det slik at hvis det er uenighet om en faktura så skal den utgiftsføres i regnskapet i sin helhet så lenge det ikke foreligger dokumentasjon på at utgiften blir kreditert, eksempelvis i form at kreditnota som kommer etter at regnskapet er avlagt.

Vi har også sett på bokføringen på en av postene som er bokført på konto 23775000 pr 31.12.22. Faktura nr 9735481 fra Consto på kr 645.722,50 er bokført på reskonto 76359 og utgiftsført i investeringsregnskapet. Utgiften i investeringsregnskapet er så blitt kreditert med nettobeløpet på kr 516.578,- mot konto 23775000.

Dvs at netto er ikke faktura utgiftsført i 2022 og det er samtidig krevd fullt momsfradrag. Så langt vi kan se av regnskapet er det kommet en kreditnota på kr 20.722,50 som er motregnet og så er resterende beløp på kr 625.000,- utbetalt til leverandøren i 2023.

Det som er vanlig praksis er å sperre faktura eller deler av den for utbetaling, og dette kan gjøres på leverandørreskontroen selv om hele faktura er utgiftsført.

Vi ber dere revurdere innførte rutiner rundt behandling av faktura som er omtvistet.

3. Avskrivninger

I bevilgningsoversikt drift fremkommer avskrivninger med et beløp på kr 76.799.714,- mens de faktiske avskrivningene er på kr 27.742.837,- ifølge anleggsregisteret. Avviket på kr 49.056.877,- skyldes at de kalkulatoriske kapitalkostnadene bokføres slik at de kommer på samme regnskapslinje som avskrivningene. Vi ber dere endre bokføringen fra neste regnskapsavleggelse slik at korrekte avskrivninger fremkommer i regnskapsskjema.

4. Dokumentasjon på e-bilag

Vi registrerer at det er manglende dokumentasjon på noen e-bilag og ønsker å presisere at enhver bokføring i regnskapet skal dokumenteres. Dokumentasjon på bilag skal vise hva som er grunnlaget for bokføringen. Vår vurdering er at unntak kan være omposterings eksemplis mellom ansvar, arter, momskoder ol. I slike tilfeller vil det være tilstrekkelig at det fremgår av posteringsteksten og med henvisning til opprinnelig bilagsnummer.

5. Overtagelse av VA anlegg vederlagsfritt fra Narvikfjellet AS

Narvik Vann KF og Narvikfjellet AS har inngått en utbyggingsavtale som gjelder utbygging av infrastruktur i Skistua/Fagernesfjellet. Dette er både boliger og tilrettelegging for næring. Foretaket har gitt et bidrag på kr 20 millioner til næringsdelen. Den delen som er betalt av foretaket er aktivert i regnskapet. Den delen som er overtatt vederlagsfritt er ikke bokført i regnskapet.

Vår vurdering er at anleggsmidler som overdras vederlagsfritt også skal bokføres i regnskapet da faktiske verdier på anleggsmidlet skal fremkomme i balansen. Dette vil ikke påvirke resultatet i investeringsregnskapet da det bokføres som kjøp og overføringsinntekt (bidrag fra andre). Det vil heller ikke påvirke selvkost da verdien ikke vil inngå i selvkostberegningen.

Det vil imidlertid få betydning for beregning av minimumsavdrag på lån til Narvik kommune. Saken er diskutert med økonomisjef og vi forstår det slik at det ikke har vært praksis for å bokføre verdi på anlegg som er overtatt vederlagsfritt. For overtagelsen fra Narvikfjellet AS har vi fått oversendt dokumentasjon på at det er ca 6,9 mill som skulle vært aktivert (2019-2022) i foretakets regnskap. Dette vurderes ikke å være en vesentlig feil i regnskap for 2022 og vi er derfor blitt enige om at dere bokfører dette i regnskapet for 2023. Vi ber også om at dere tar en gjennomgang og vurderer om det er andre anlegg som tidligere er overdratt vederlagsfritt og som har vesentlig verdi.

6. Justeringsrett – overtagelse av anlegg fra Narvikfjellet AS

For boligdelen som Narvik Vann KF har overtatt har ikke Narvikfjellet AS fått fradrag for moms i forbindelse med utbyggingen og Narvik Vann KF har derfor overtatt en justeringsrett. Det er inngått 3 justeringsavtaler som til sammen utgjør en årlig justering på kr 206.778,-. Av dette overføres 80% til Narvikfjellet AS og 20% til Narvik kommune. Beløpet er korrekt inntektsført og fremkommer på egen regnskapslinje i investeringsregnskapet.

Ved justering av ordinær moms skal anleggsmiddelets verdi nedskrives i balansen. Ut fra det vi kan se så er mottatt momsbeløp kr 206.778,- med i aktiveringen av årets investeringer. Dette er etter vår vurdering ikke riktig. Vi gjør for orden skyld oppmerksom på at overføringen av beløpet til Narvikfjellet AS og Narvik kommune ikke har noen betydning i denne sammenhengen da det er en egen transaksjon. Vi ber dere se på dette slik at det blir riktig for gjenstående justeringsår. Vi viser også til notat fra GKRS som beskriver hvordan bokføringen skal gjøres.

Vi ber om tilbakemelding innen 9. juni 2023

Med hilsen

Elsa Saghaug
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi; kontrollutvalget

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 22/2023	Møtedato: 15.05.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM NARVIK VANN KFs ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2022

Innstilling til v e d t a k:

1. Kontrollutvalget vedtar forslaget til uttalelse som kontrollutvalgets uttalelse til Narvik Vann KFs årsregnskap og årsberetning for 2022.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for fremleggelse i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen.

Saken gjelder:

Narvik Vann KFs regnskap og årsberetning for 2022.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg:
1. Kopi av revisjonsberetning 2022 datert 17. april 2023
 2. Utkast til kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen for 2022
 3. Narvik Vann KFs årsregnskap for 2022 (tidligere utsendt)
 4. Narvik Vann KFs årsberetning for 2022 (tidligere utsendt)

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

1. BAKGRUNN FOR SAKEN

1.1 Kontrollutvalgets oppgaver ved behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon bestemmer i § 3 at kontrollutvalget har rett – og plikt – til å behandle og uttale seg om foretakets årsregnskap og årsberetning før de behandles i formannskapet og kommunestyre. Kontrollutvalgets uttalelse skal således foreligge som et grunnlag for formannskapets og kommunestyrets behandling.

Det er styret i foretaket som avlegger årsregnskapet og avgir årsberetningen for foretaket.

Formålet med behandlingen i kontrollutvalget er – grovt sagt - å påse at årsregnskapene og årsberetningen er avlagt i samsvar med kravene. Videre skal kontrollutvalget påse at årsregnskapet og -beretningen har vært gjenstand for en betryggende kontroll av revisor. Kontrollutvalget har også særskilt plikt til å følge opp merknader fra revisor, enten i form av merknader i beretningen, eller i nummererte brev, jf. regelen i forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 3. siste ledd.

Det er ikke gitt regler i lov eller forskrift av hva kontrollutvalgets uttalelse nærmere skal inneholde, og det tilligger kontrollutvalgets skjønn hvilke forhold som skal tas med. Det vil imidlertid være naturlig å ta med forhold som ligger inn under kontrollutvalgets oppgaver og som kontrollutvalget mener kommunestyret bør være særskilt oppmerksom på i forhold til sin behandling, det være seg forhold omtalt i revisjonsberetningen, i forhold til resultatene i årsregnskapene, i forhold til nummererte brev, eller i forhold til årsberetningen.

Videre bør kontrollutvalget kommentere hvorvidt kommunestyrets vedtatte finansielle måltall er oppnådd. Det samme gjelder foretakets økonomiske situasjon som helhet, men dette må basere seg på opplysninger i årsberetningen og må ha en nøktern tilnærming fra kontrollutvalgets side. Hvorvidt budsjettoverskridelser skal kommenteres må vurderes ut fra det enkelte tilfelle, og kontrollutvalget må også her vurdere totaliteten før eventuelle kritiske påpekninger.

Uttalelsen bør også medta om årsregnskap og årsberetning – etter kontrollutvalgets vurdering - har vært gjenstand for en betryggende kontroll fra revisor.

Sekretariatet vil nedenfor kort gjengi de regler som gjelder for årsregnskapet, årsberetningen, revisjonsberetningen og de frister som gjelder.

1.1 Årsregnskapet

Kommuneloven §14-6 fastsetter kommunens plikt til å utarbeide årsregnskap. Av bestemmelsen fremgår det at:

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide følgende årsregnskap:

- a) *regnskap for kommunekassen eller fylkeskommunekassen*
- b) *regnskap for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak*
- c) *regnskap for annen virksomhet som er en del av kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget regnskap i medhold av lov eller forskrift*
- d) *samlet regnskap for kommunen eller fylkeskommunen som juridisk enhet.*

Årsregnskapet skal presenteres og avlegges etter de krav som fremkommer i *Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.*, samt tilhørende regnskapsstandarder utarbeidet av Foreningen for God kommunal regnskapsskikk.

1.2 Årsberetningen

Kommunen – og kommunale foretak - har også en plikt til å utarbeide en årsberetning. Årsberetningen er en oppsummering av kommunens virksomhet gjennom året.

Årsberetningen skal utarbeides i tråd med kravene i kommunelovens §14-7 og god kommunal regnskapsskikk. Etter kommunelovens § 14-7 skal det minimum redegjøres for følgende i årsberetningen:

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) vesentlige beløpmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og [diskrimineringsloven § 26](#).

1.3 Revisjonsberetningen

Kontrollutvalget skal etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 bl.a. påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte og at regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov og forskrift, instruksjer og avtaler med revisor.

Etter kommuneloven §24-8 skal revisor avgi en revisjonsberetning. Revisjonsberetningen inneholder – grovt sagt - revisors oppsummering og revisors vurderinger etter gjennomgangen av foretakets årsregnskap og årsberetning.

Etter kommunelovens § 24-8 skal revisor uttale seg om følgende i revisjonsberetningen:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringer og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Hvis revisor i revisjonsberetningen konkluderer med forbehold, konkluderer negativt eller ikke har tilstrekkelig grunnlag for å konkludere, skal årsaken beskrives. Hvis revisor mener at årsregnskapet eller årsberetningen ikke bør vedtas slik de foreligger, skal dette angis særskilt.

Revisjonsberetningen skal også omfatte andre forhold som revisor mener det er nødvendig å opplyse om i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

I tillegg til kravene nedfelt i loven skal beretningen utformes i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, noe som er nedfelt i en rekke revisjonsstandarder.

Revisjonsberetningen er delt inn i to hoveddeler og med fire underdeler:

1. Uttalelse om revisjon av årsregnskapet, med:
 - a. Konklusjon om årsregnskapet
 - b. Uttalelse om årsberetningen og annen øvrig informasjon
2. Uttalelse om øvrige lovmessige forhold, med:
 - a. Konklusjon om registrering og dokumentasjon
 - b. Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Dersom revisor finner å måtte avgi en revisjonsberetning som avviker fra normalberetningen, skal beretningen «modifiseres». Dette enten ved at revisor tar forbehold, gir en presisering, gir en negativ konklusjon, eller redegjør for forhold hvor revisor ikke kan uttale seg. Revisor kan også under dette punktet angi andre forhold revisor ønsker å fremheve.

1.5 Tidsfrister

I henhold til *Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner* samt *Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.* gjelder det tidsfrister for behandling av årsregnskap og årsberetning. Følgende frister gjelder:

- a. Årsregnskapet skal være avlagt av styret innen 22. februar.
- b. Årsberetningen skal være avgitt av styret innen 31. mars.
- c. Revisjonsberetningen skal avlegges senest innen 15. april. Dette gjelder også der regnskap ikke foreligger.
- d. Årsregnskap og årsberetning skal vedtas av kommunestyret senest 30. juni.

2. VURDERING OG GRUNNLAG FOR UTTALELSEN

2.1 Tidspunkt for avleggelsen

Årsregnskapet er avlagt 21.02.2023. Årsberetningen er signert, men ikke datert. Revisjonsberetningen er avlagt 17. april 2023¹.

Fristene satt for regnskap og revisjonsberetning er overholdt iht. gjeldende bestemmelser.

2.2 Revisjonens utførelse

2.2.1 Revisjonsberetningen

Revisjonsberetningen for Narvik Vann KFs årsregnskap for 2022 er en normal beretning, dvs. uten forbehold eller presiseringer.

I revisjonsberetningens del 1 – *Uttalelser om revisjonen av årsregnskapet* – har revisor konkludert med at foretakets årsregnskap:

- oppfyller gjeldende lovkrav, og at det
- i det alt vesentlige gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2022 og av resultatet, i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk.

Revisor har videre konkludert med at årsberetningen:

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

I revisjonsberetningens del 2 - *Uttalelser om øvrige lovmessige krav* – er det konkludert positivt på begge forhold.

2.2.2 Nummererte brev

Det foreligger ingen nummererte brev til behandling.

¹ Det følger av kommuneloven § 24-8 at regnskapsrevisor skal avgi revisjonsberetning senest 15. april. I år faller 15. april på en lørdag. Det alminnelige er at frister som faller på lørdag, søndag eller helligdag forlenges til førstkommende virkedag.

KomRev NORD har i brev av 17.4.2023 gitt en tilbakemelding etter revisjon av årsregnskapet for 2022. Revisjonen har funnet grunn for å kommentere noen forhold ved revisjonsarbeidet, og som ikke er vurdert avgjørende for revisjonsberetningen. Brevet ligger vedlagt saken om revisors rapportering.

2.3. Årsregnskap og årsberetning for 2022

2.3.1 Årsregnskap for 2022

Årsregnskapet for 2022 viser et netto driftsresultat på kr 8.659.426 og et merforbruk på kr 979.219. Til sammenligning viste regnskapet for 2021 et negativt netto driftsresultat på kr 2.108.396 og et merforbruk på kr 1.449.292.

Merforbruket i driftsregnskapet for 2022 opplyses å bestå av negativt premieavvik. I note 19 står det blant annet:

Området Felles har hatt et merforbruk på kr.979.219,-. I summen er det tatt med oppstått negativt premieavvik, jfr. note nr.2 på kr.760.618,- inkl. arbeidsgiveravgift. Dersom en ser bort fra den regnskapstekniske føringen av premieavvik, så ville det bare vært et merforbruk på området Felles med kr.218.602,- som skyldes underskudd på netto av renteinntekter og renteutgifter.

Investeringsregnskapet for 2022 er gjort opp med et udekket beløp på kr 97.175.

2.3.2 Årsberetningen for 2022

I årsberetningen er foretakets økonomiske resultat beskrevet nærmere, og det vises generelt til denne.

I avsnittet for økonomi er følgende beskrevet:

Når det gjelder selvkostområdene Vann, Avløp og Spredt avløp så er det krav at tjenestene skal leveres til selvkost. Dette medfører at et evt. overskudd må avsettes til fond og et evt. underskudd må dekkes fra fond.

Selvkostområdene viser en netto kostnad på kr.9.164.676,- og er dekket inn ved bruk av fond. Det var i regnskapet budsjettert med bruk av fond med totalt kr.12.276.000,- så reelt er det et overskudd på selvkostområdene med kr.3.111.324,-. Se for øvrig note nr.19 i regnskapet for mer informasjon.

Som følge av renteøkninger har kapitalkostnadene på selvkostområdene Vann og Avløp økt med ca. 6,3 millioner mer enn budsjettert. For at områdene ikke skulle ende med store underskudd har foretaket vært nødt til å iverksette innsparingstiltak, noe som har vært krevende. Foretaket har samtidig hatt en del ekstra inntekter på sykepengerefusjoner samt store besparelser på pensjonskostnader, som har bidratt til at foretaket totalt sett har kommet ut med mindre bruk av fond enn det som ble budsjettert.

Resultatene på selvkostområdene har medført at det planlagte og lovmessige kravet rundt bruk av fond, jfr. selvkostforskriften §8, 2.ledd, i all hovedsak er oppfylt. Det er nå kun ca. 0,6 millioner som skulle vært brukt i forhold til kravet i selvkostforskriften. Totalt gjenstår det fond på områdene Vann og Avløp med ca. 8,2 millioner. Av dette er det lagt inn bruk av fond i 2023 med ca. 6,8 millioner på disse områdene.

Investeringsregnskapet for 2022 er lagt frem med et udekket beløp på kr.97.175,- og skyldes manglende godkjent finansiering.

Det udekkede beløp består av følgende:

Ansvar 880001, Egenkapitalinnskudd KLP kr. 97.175,00

3. FORSLAG TIL KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE

Sekretariatet har på bakgrunn av det ovenstående utarbeidet et forslag til kontrollutvalgets uttalelse, som ligger vedlagt. Forslaget til uttalelse gjennomgås av kontrollutvalget.

Finnsnes, den 4. mai 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Til kommunestyret i Narvik kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmannen
Styret

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet til Narvik Vann KF

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Narvik Vann KF som viser et netto driftsresultat på kr 8 659 426 og et merforbruk på kr 979 219. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i foretakets årsberetning. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Besøks-/postadresse	Avdelingskontor:	Telefon:	Organisasjonsnummer:
Sjøgt 3 9405 HARSTAD www.komrevnord.no	Bodø, Finnsnes, Leknes, Narvik, Sortland, Svolvær, Tromsø post@komrevnord.no	77 04 14 00	986 574 689

Styret og daglig lederes ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver ved revisjonen av årsregnskapet vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Narvik Vann KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av styret og daglig leders ansvar og revisors oppgaver ved uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 3

Harstad, 17. april 2023

Elsa Saghaug
Oppdragsansvarlig revisor

Til
Kommunestyret i Narvik kommune

**KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM NARVIK VANNs
ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING FOR 2022**

Kontrollutvalget har i møte 15.05.2023 behandlet Narvik Vann KFs årsregnskap og årsberetning for 2022.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, styrets beretning og revisjonsberetningen datert 17. april 2023. I tillegg har revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget har merket seg at Narvik Vann FKs årsregnskap viser et netto driftsresultat på kr 8 659 426 og et merforbruk på kr 979 219. Investeringsregnskapet er lagt frem med et udekket beløp på kr 97.175.

I årsberetningen er blant annet foretakets økonomiske resultat beskrevet. Det opplyses at resultatene på selvkostområdene har medført at det planlagte og lovmessige kravet rundt bruk av fond, jfr. selvkostforskriften §8, 2.ledd, i all hovedsak er oppfylt.

Kontrollutvalget har også merket seg at årsregnskapet og årsberetningen uten vesentlige feil, og det foreligger en revisjonsberetning uten merknader.

Gjennom rapporteringer fra revisor har ikke kontrollutvalget blitt gjort oppmerksom på forhold som skal tilsi at revisjonen ikke har blitt utført på en betryggende måte.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner Narvik Vann KFs årsregnskap og årsberetning for 2022.

Narvik, den 15. mai 2023

Boy-Arne Buyle
leder av kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 23/23	Møtedato: 15.05.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-----------------------------	--------------------------------	--

RAPPORTERING FRA REVISOR – ÅRSOPPGJØRSREVISJON – NARVIK KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saken gjelder:

Kontrollutvalgets plikt til å påse at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte.

Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg: Brev av 17.04.2023 fra KomRev NORD
B: Referanse: Veileder: Kontrollutvalgets påse-ansvar overfor
regnskapsrevisor, utgitt av Forum for Kontroll og Tilsyn 2019

Saksutredning:

1. BAKGRUNNEN FOR SAKEN OG KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir «revidert på en betryggende måte», jf. kommunelovens § 23-2 bokstav a. I kontrollutvalgsforskriftens § 3 (Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon) sies det bl.a. at:

- Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at
- a) kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
 - b) regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor

2. REVISORS ANSVAR OG OPPGAVER

Revisors ansvar og oppgaver er beskrevet i lovens § 24-2, hvor revisor bl.a. ansvar for å «planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk».

Det er i loven vist til «god kommunal revisjonsskikk», som er en rettslig standard. I rettslige standarder henvises det ikke til absolutte kriterier, men lovens innhold defineres til å være det som samfunnet som helhet eller enkelte grupper i samfunnet til enhver tid mener bør gjelde.

For å gi standarden *god kommunal revisjonsskikk* et nærmere innhold, er det utarbeidet internasjonale revisjonsstandarder (ISA-ene), som har noen tilleggsvurderinger som er spesifikke for enheter i offentlig sektor.

Etter ISA 300 – *Planlegging av revisjon av et regnskap*, skal revisor utarbeide en overordnet revisjonsstrategi som beskriver revisjonens omfang og angrepsmåte, tidspunkt og styring av oppdraget. Utover revisjonsstrategien utarbeider revisor en mer detaljert plan for å håndtere de forskjellige forholdene som er identifisert i revisjonsstrategien. Den overordnede revisjonsstrategien og revisjonsplanen oppdateres og endres ved behov etter hvert som revisjonen utføres. På bakgrunn av revisjonshandlingene konkluderer revisor for å kunne gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, og som kommer til uttrykk i revisjonsberetningen.

Ved utarbeidelsen av revisjonsberetningen gjelder revisjonsstandardene (ISA'ene): ISA 700 – *Konklusjon og rapportering om regnskaper*, ISA 701 – *Omtale av sentrale forhold ved revisjonen i den uavhengige revisors beretning*, ISA 705 – *Modifikasjoner i konklusjonen i den uavhengige beretning* og ISA 706 – *Presiseringavsnitt og avsnitt om «andre forhold» i den uavhengige revisors beretning*.

3. REVISORS RAPPORTERING – KONTROLLUTVALGETS «PÅSE-ANSVAR» OVERFOR REGNSKAPSREVISOR

Kontrollutvalget er i tidligere møter holdt løpende orientert om revisjonsarbeidet i forbindelse med kommunens årsregnskap for 2022.

I veilederen for kontrollutvalgets påse-ansvar, utarbeidet av Forum for Kontroll og Tilsyn, presenteres forhold og momenter som kontrollutvalget kan vurdere i forbindelse med påse-ansvaret. Veilederen presenterer påse-ansvaret i tre områder, der «holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet» er det ene området. Orienteringene om det løpende revisjonsarbeidet deles inn i tre faser; planleggingsfasen, interimfasen og årsoppgjørfsasen. I tillegg kommer orientering om etterlevelseskontroll.

Rapporteringen fra revisor i inneværende møte gjelder årsoppgjørfsasen. Følgende er beskrevet i veilederen:

Orientering fra årsoppgjørfsasen

Revisjonsberetning, årsoppgjørfsasnotat og eventuelt nummerert brev. Kontrollutvalget ber om:

- a. orientering om resultatet fra revisjonsarbeidet. Revisor bør gjøre rede for: kontroll av regnskapsposter med skjønn/estimat og resultatene av disse, og vesentlige periodiseringer*
- b. revisors vurdering av kvaliteten av regnskapsprosessen/økonomiforvaltningen og av regnskaps- og rapporteringsprosessen*
- c. revisors vurdering av årsregnskapet og årsberetningen, jf. kommunelovens § 14-6, inkludert opplysninger og presentasjon av notene i regnskapet*
- d. revisors redegjørelse for feil i regnskapet som ikke er korrigerende og begrunnelsen for at feilene ikke er rettet*

Revisjonsberetningen for Narvik kommunes årsregnskap for 2022 er en normal beretning, dvs. uten forbehold eller presiseringer. I avsnittet «uttalelse om øvrige lovmessige krav» har revisor gitt opplysninger om registrering og dokumentasjon samt uttalelse om vesentlige budsjettavvik. Revisor konkluderer positivt på begge forhold.

I forbindelse med revisjon av kommunens årsregnskap har revisor i brev av 17.04.2023 gitt en oppsummering, jf. vedlegg.

Som følge av kontrollutvalgets påseansvar, vil revisor i møte gi en orientering om gjennomførte revisjonshandlinger i forbindelse med kommunens årsregnskap for 2022.

Finnsnes, den 28. april 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Narvik kommune
v/ rådmannen

Kopi: kontrollutvalget

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Telefon:	Dato:
	31/2022	Annita J. Hakvåg/Elsa Saghaug	77 04 14 12	17.04.2023

TILBAKEMELDING ETTER REVISJON 2022

Revisjonsberetning for regnskap 2022 til Narvik kommune ble utstedt 17.4.2023 uten merknader. Vi ønsker i dette brevet å gi tilbakemeldinger og innspill på forhold etter revisjon av regnskapet som kan være nyttige for dere og bidra til bedre kvalitet på regnskapet.

1. Innrapportering til skatteetaten – RF1022

Vi hadde i år litt utfordringer med å få RF1022 riktig fylt ut slik at vi kunne signere dette. Vi ønsker å presisere at det er regnskapstall som skal føres inn i dette skjemaet. Ifølge veiledningen til skatteetaten til skjema RF1022 skal anordnede utgifter føres opp i egne kolonner 5 og 6. Vi forstår det slik at Visma har gitt kommunen beskjed om at anordnede utgifter nå skal inngå i kolonne 1 og ikke skilles ut. Vi ber dere sjekke med skatteetaten om dette medfører riktighet.

Vi ber også om at det ved neste regnskapsavleggelse legges ved dokumentasjon på lønnsutgifter (lønn og sosiale utgifter) som er periodisert mellom år og gjerne med henvisning til bilagsnummer i regnskapet.

2. Lønnsutgifter i investeringsregnskapet

I regnskapet for 2022 er det opprettet egen art 10198 i regnskapet hvor lønn omposteres fra drift til investering. Det gjøres ved at lønnsutgiften krediteres på denne kontoen og debiteres i investeringsregnskapet som nybygg/påkostning (art 32300). Lønn blir riktig innrapportert da denne arten ikke tas med i RF1022. Vår vurdering er at hvis det er lønnsutgifter som tilhører investeringsregnskapet så skal det bokføres på lønnsart, altså en ompostering av lønnsarter i drift til lønnsart i investering. Det vil ellers ikke være mulig å på en enkel måte å finne ut hvor mye som er egne lønnsutgifter bokført på investeringsprosjektene.

3. Dokumentasjon og avstemming til årsregnskapet

På bakgrunn av årets erfaringer så ønsker vi å presisere at når det fremkommer avvik i en avstemming dere har lagt ved som dokumentasjon til årsregnskapet, så skal disse avvikene avklares og det må påføres forklaring/dokumentasjon som viser hvorfor det er avvik. Det er tidkrevende både for dere og oss når vi i ettertid på etterspørre slike forklaringer fra dere. Det er fint om dere etablerer en fast rutine med at alle avvik i en avstemming skal forklares/dokumenteres.

4. Gamle faktura fra Narvik boligstiftelse

Narvik kommune har bokføre faktura fra Narvik boligstiftelse på ca 1,5 mill som ikke er betalt. En faktura fra 2021 og to fakturaer fra 2022. Faktura er utgiftsført i driftsregnskapet men er sperret for utbetaling. Ut fra informasjon på underliggende faktura er det fakturert iht en avtale fra 2003. Vi har fått informasjon om at det er uenighet om disse faktura. Det har nå gått lang tid og vi anbefaler at denne saken avklares i 2023 og ber om status.

5. Note 11 garantier

Under tabellen med garantiansvar er det oppgitt en tabell med 5 selskaper. Vi kan ikke se at dette er selskaper som skal inngå i denne noten med unntak av HRS IKS, jfr forskriftens § 5-12. Vi ber dere til neste år opplyse om størrelsen på de garantiene som kommunen har ovenfor Hålogaland ressurselskap.

6. Bundne driftsfond (fra mottatte tilskuddsmidler)

Antall bundne driftsfond er betraktelig redusert fra i fjor og det antar vi skyldes nøyere gjennomgang av avsatte fondsmidler. Vi savner fortsatt bedre dokumentasjoner av saldo pr 31.12. Alle balansekontoe skal være dokumentert slik at det av vedlagt dokumentasjonen fremgår at bokført saldo pr årsskiftet er korrekt verdsatt. Det betyr at det i tillegg til tilsagn fra tilskuddsgiver også må fremlegges prosjektregnskaper (over ett eller flere år) som viser at mottatt tilskudd fratrukket medgåtte utgifter tilsvarer bokført saldo pr 31.12. Denne dokumentasjonen må være ordnet på en oversiktlig måte slik at saldo enkelt kan verifiseres.

Vi ber dere påse at noten for bundne driftsfond er i henhold til kravene i forskriften. For slike fond som er vesentlige skal det opplyses om formålet fondet er bundet til og dersom det ikke har vært brukt av fondet i året så skal det opplyses om årsaken til dette.

7. Porteføljeoversikt Intrum

Vi etterspurte og mottok akkumulert porteføljeoversikt fra Intrum (formidlingslån). Vi ber om at denne rapporten benyttes i avstemmingsdokumentasjonen for avstemming av formidlingslån i senere regnskapsår.

8. Regnskapsskjema og noter

Regnskapsskjema §5-5 2.ledd viser oversikt over alle investeringer/prosjekter og sum skal samsvare med skjema §5-5 1.ledd – *sum investeringsutgifter*. I denne posten inngår både kommunen egne investeringer, tilskudd til andre, aksjer og utlån. I skjema §5-5 2. ledd kan ikke regnskapsbrukeren se hva som tilhører hvem. Vi ber derfor om at dette skjema har en inndeling slik at det er mulig å se hvilke investeringer/prosjekter som er kommunens egne og hva som er andres.

Regnskapsforskriftens kap. 5 viser hvilke regnskapsskjema som er obligatoriske hvor § 5-9, oppstilling av årsoppgjørdisposisjoner, er en av disse. Disse regnskapsskjema er lagt til note 14 og 15 i avlagt regnskap. Vi ber dere fra neste regnskapsavleggelse å legge disse oppstillingene som en del av det øvrige regnskapet, eksempelvis etter drift og investeringsregnskapet.

Disse forholdene tok vi opp i brev etter revisjon av regnskap 2021 og fikk i svarbrevet opplyst at dette skulle rettes i 2022. Vi kan ikke se at det er gjort og ber igjen om at det gjøres for neste regnskapsavleggelse.

Regnskapsskjema § 5-9 viser på linje 18 merforbruk på kr 835 000, noe som ikke stemmer. Årsaken til at dette fremkommer slik i skjemaet, er fordi det er bokført en overføring fra drift til investering på kr 835 000 uten at det foreligger budsjett. I henhold til forskriften skal ikke slik bokføring gjøres med mindre det er budsjettet. Hensikten med skjema etter § 5-9 er å fremvise hva kommunens regnskapsresultat ville vært dersom man ikke avsatte mindreforbruket til disposisjonsfond men avla regnskap i henhold til budsjett (jfr forrige kommunelov). Dersom det er usikkerhet omkring utfylling av skjema så er det bare å ta kontakt med oss før regnskapsavleggelsen.

9. Innrapportering av selvstendig næringsdrivende

Dere har ikke innrapportert utbetalinger til selvstendig næringsdrivende uten fast forretningssted til skatteetaten. Dette skal i henhold til skatteforvaltningsloven innrapporteres. De fleste store kommuner har slike utbetalinger og vi har over flere år bedt dere etablere rutiner som sikrer at slike utbetalinger på en enkel måte kan innrapporteres. Dette gjøres i Altinn på skjema RF1301/1321. For 2022 har vi etterspurt slik innrapportering og fått tilbakemelding om at det ikke er foretatt innrapportering verken for 2021 eller 2022. Vi ber dere gjøre konkrete vurderinger når det skal leies inn personell om de faktisk er næringsdrivende. Vi ber også om at skatteforvaltningslovens bestemmelser følges slik at aktuelle forhold blir innrapportert.

10. Memoria selvkost etter kommunesammenslåingen

Vi viser til konto 29204000-29204040 i regnskapet hvor det i sum er bokført kr 987.864,-. Dette er fremførbare underskudd på selvkost etter kommunesammenslåingen i 2020 og midler skulle overføres fra HRS, Narvik Vann KF og Narvik Havn KF. I 2020 ble saldo redusert med ca 2,4 mill men det står fortsatt saldoer på disse kontoene. For renovasjon og vann/avløp er det mindre beløp. Det største er på Narvik Havn KF, kr 797.303,- som vi har kjennskap til at det har vært uenighet om. Vi ber om at disse saldoene avklares og gjøres opp i 2023.

Vi ber om tilbakemelding på punktene ovenfor innen 9. juni 2023

Med hilsen

Elsa Saghaug
Oppdragsansvarlig revisor

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 24/23	Møtedato: 15.05.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-----------------------------	--------------------------------	--

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM NARVIK KOMMUNES ÅRSREGNSKAPER OG ÅRSBERETNING FOR 2022

Innstilling til v e d t a k:

1. Kontrollutvalget vedtar forslaget til uttalelse som kontrollutvalgets uttalelse til Narvik kommunes årsregnskaper og årsberetning for 2022.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for fremleggelse i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen.

Saken gjelder:

Narvik kommunes regnskaper og årsberetning for 2022

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Kopi av revisjonsberetning 2022 datert 17. april 2023
2. Utkast til kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapene og årsberetningen for 2022
3. Narvik kommunes årsregnskaper for 2022 (tidligere utsendt)
4. Narvik kommunes årsberetning 2022 (tidligere utsendt)

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

1. BAKGRUNN FOR SAKEN

1.1 Kontrollutvalgets oppgaver ved behandlingen av årsregnskapet og årsberetningen

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon bestemmer i § 3 at kontrollutvalget har rett – og plikt - til å behandle og uttale seg om kommunen årsregnskap og årsberetning før de behandles i formannskap og kommunestyre. Kontrollutvalgets uttalelse skal således foreligge som et grunnlag for formanskapets og kommunestyrets behandling.

Formålet med behandlingen i kontrollutvalget er – grovt sagt - å påse at årsregnskapene og årsberetningen er avlagt i samsvar med kravene. Videre skal kontrollutvalget påse at årsregnskapet og -beretningen har vært gjenstand for en betryggende kontroll av revisor. Kontrollutvalget har også særskilt plikt til å følge opp merknader fra revisor, enten i form av

merknader i beretningen, eller i nummererte brev, jf. regelen i forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 3. siste ledd.

Det er ikke gitt regler i lov eller forskrift av hva kontrollutvalgets uttalelse nærmere skal inneholde, og det tilligger kontrollutvalgets skjønn hvilke forhold som skal tas med. Det vil imidlertid være naturlig å ta med forhold som ligger inn under kontrollutvalgets oppgaver og som kontrollutvalget mener kommunestyret bør være særskilt oppmerksom på i forhold til sin behandling, det være seg forhold omtalt i revisjonsberetningen, i forhold til resultatene i årsregnskapene, i forhold til nummererte brev, eller i forhold til årsberetningen.

Videre bør kontrollutvalget kommentere hvorvidt kommunestyrets vedtatte finansielle måltall er oppnådd. Det samme gjelder kommunens økonomiske situasjon som helhet, men dette må basere seg på opplysninger i årsberetningen og må ha en nøktern tilnærming fra kontrollutvalgets side. Hvorvidt budsjettoverskridelser skal kommenteres må vurderes ut fra det enkelte tilfelle, og kontrollutvalget må også her vurdere totaliteten før eventuelle kritiske påpekninger.

Uttalelsen bør også medta om årsregnskap og årsberetning – etter kontrollutvalgets vurdering - har vært gjenstand for en betryggende kontroll fra revisor.

Sekretariatet vil nedenfor kort gjengi de regler som gjelder for årsregnskapet, årsberetningen, revisjonsberetningen og de frister som gjelder.

1.1 Årsregnskapet

Kommuneloven §14-6 fastsetter kommunens plikt til å utarbeide årsregnskap. Av bestemmelsen fremgår det at:

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide følgende årsregnskap:

- a) *regnskap for kommunekassen eller fylkeskommunekassen*
- b) *regnskap for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak*
- c) *regnskap for annen virksomhet som er en del av kommunen eller fylkeskommunen som rettssubjekt, og som skal ha eget regnskap i medhold av lov eller forskrift*
- d) *samlet regnskap for kommunen eller fylkeskommunen som juridisk enhet.*

Årsregnskapet skal presenteres og avlegges etter de krav som fremkommer i *Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.*, samt tilhørende regnskapsstandarder utarbeidet av Foreningen for God kommunal regnskapsskikk.

1.2 Årsberetningen

Kommunen – og kommunale foretak - har også en plikt til å utarbeide en årsberetning. Årsberetningen er en oppsummering av kommunens virksomhet gjennom året.

Årsberetningen skal utarbeides i tråd med kravene i kommunelovens §14-7 og god kommunal regnskapsskikk. Etter kommunelovens § 14-7 skal det minimum redegjøres for følgende i årsberetningen:

- a) *forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid*
- b) *vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene*

- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og [diskrimineringsloven § 26](#).

1.3 Revisjonsberetningen

Kontrollutvalget skal etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 bl.a. påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte og at regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov og forskrift, instruksjer og avtaler med revisor.

Etter kommuneloven §24-8 skal revisor avgi en revisjonsberetning. Revisjonsberetningen inneholder – grovt sagt - revisors oppsummering og revisors vurderinger etter gjennomgangen av kommunens årsregnskap og årsberetning.

Etter kommunelovens § 24-8 skal revisor uttale seg om følgende i revisjonsberetningen:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringer og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Hvis revisor i revisjonsberetningen konkluderer med forbehold, konkluderer negativt eller ikke har tilstrekkelig grunnlag for å konkludere, skal årsaken beskrives. Hvis revisor mener at årsregnskapet eller årsberetningen ikke bør vedtas slik de foreligger, skal dette angis særskilt.

Revisjonsberetningen skal også omfatte andre forhold som revisor mener det er nødvendig å opplyse om i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

I tillegg til kravene nedfelt i loven skal beretningen utformes i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, noe som er nedfelt i en rekke revisjonsstandarder.

Revisjonsberetningen er delt inn i to hoveddeler og med fire underdeler:

1. Uttalelse om revisjon av årsregnskapet, med:
 - a. Konklusjon om årsregnskapet
 - b. Uttalelse om årsberetningen og annen øvrig informasjon
2. Uttalelse om øvrige lovmessige forhold, med:
 - a. Konklusjon om registrering og dokumentasjon
 - b. Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Dersom revisor finner å måtte avgi en revisjonsberetning som avviker fra normalberetningen, skal beretningen «modifiseres». Dette enten ved at revisor tar forbehold, gir en presisering, gir en negativ konklusjon, eller redegjør for forhold hvor revisor ikke kan uttale seg. Revisor kan også under dette punktet angi andre forhold revisor ønsker å fremheve.

1.5 Tidsfrister

I henhold til *Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner* samt *Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.* gjelder det tidsfrister for behandling av årsregnskap og årsberetning. Følgende frister gjelder:

- a. Årsregnskapet skal være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar.
- b. Årsberetningen skal være avgitt av kommunedirektøren innen 31. mars.
- c. Revisjonsberetningen skal avlegges senest innen 15. april. Dette gjelder også der regnskap ikke foreligger.
- d. Årsregnskap og årsberetning skal vedtas av kommunestyret senest 30. juni.

2. GRUNNLAG FOR KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OG VURDERING

2.1 Tidspunkt for avleggelsen

I kommuneloven er det bestemmelser om at det skal avlegges årsregnskap fra kommunens kommunekasse og et samlet årsregnskap for kommunen som juridisk enhet. Sistnevnte regnskap omtales som «konsolidert regnskap».

Årsregnskapet er avlagt 22.2.2023, mens det konsoliderte regnskapet er datert 28.2.2023 og avlagt etter gjeldende frist. Årsberetningen er avlagt 30.03.2023. Revisjonsberetningen er avlagt 17.4.2023¹.

2.2 Revisjonens utførelse

2.2.1 Revisjonsberetningen

Revisjonsberetningen for Narvik kommunes årsregnskaper for 2022 er en normal beretning, dvs. uten forbehold eller presiseringer.

I revisjonsberetningens del 1 – *Uttalelser om revisjonen av årsregnskapet* – har revisor konkludert med at kommunens årsregnskaper:

- oppfyller gjeldende lovkrav, og at det
- i det alt vesentlige gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunen per 31. desember 2022 og av resultatet, i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk.

Revisor har videre konkludert med at årsberetningen:

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

I revisjonsberetningens del 2 - *Uttalelser om øvrige lovmessige krav* – er det konkludert positivt på begge forhold.

¹ Det følger av kommuneloven § 24-8 at regnskapsrevisor skal avgi revisjonsberetning senest 15. april. I år faller 15. april på en lørdag. Det alminnelige er at frister som faller på lørdag, søndag eller helligdag forlenges til førstkommande virkedag.

2.2.2 Nummererte brev

Det foreligger ingen nummererte brev til behandling i forbindelse med kommunens årsregnskaper og årsberetning for 2022.

KomRev NORD har i brev av 17.04.2023 gitt en oppsummering årsoppgjørsrevisjon for 2022. Revisjonen har funnet grunn for å kommentere noen forhold ved revisjonsarbeidet som ikke har vært av betydning for revisjonsberetningen. Dette er forhold som revisjonen ønsker nærmere avklaring på.

Oppsummeringsbrevet ligger vedlagt i saken om revisors rapportering.

2.3. Årsregnskapet og årsberetningen for 2022

2.3.1 Årsregnskap for 2022

Narvik kommunes årsregnskap for 2022 er gjort opp i balanse og med et netto driftsresultat på kr 60.606.865 i kommunekassen. Årsregnskapet for 2021 viste et netto driftsresultat på kr 25.517.100.

Det opplyses i årsregnskapets innledning at:

Driftsregnskapet er gjort opp i balanse med et netto driftsresultat på kr 60,7 millioner tilsvarende 2,6 prosent av brutto inntekter.

Avsetning til disposisjonsfond 2022 utgjør etter årsoppgjørsdisposisjoner kr 83,1 millioner.

Det er ikke foretatt strykning av overføring til investeringsregnskapet. Driftsbudsjettet er vedtatt med nettorammer pr tjenesteområde, og revidert budsjett i bevilgningsoversiktene er på samme nivå. Resultat for tjenesteområdene, bevilgningsskjema §5-4, viser et merforbruk på kr 67 millioner. Årsoppgjørsdisposisjoner vises i egen oppstilling i hht. Forskriftens § 5-9 i note 14.

Investeringsregnskapet er gjort opp med udekket beløp på kr 72,7 millioner.

I note 16 er det gitt følgende forklaring:

Sum investeringsutgifter er kr 86,48 millioner høyere enn sum investeringsinntekter. Avviket skyldes både høyere Investeringsutgifter og lavere investeringsinntekter enn budsjettet.

De mest vesentlige avvikene som kommenteres er kr 33,1 millioner på kommunens egne investeringer, kr 26,6 millioner på tilskudd til vannprosjekter.

Under investeringsinntekter var det budsjettet med kr 37,5 millioner i salg av kaianlegg Fornes som ikke ble gjennomført i 2022.

De samlede Avvikene fremkommer for de ulike postene i skjemaet for Bevilgningsoversikt investering (§ 5-5), og beskrives ikke nærmere.

Netto utgifter vedrørende videreutlån, overføring fra drift til investering samt netto avsetninger til investeringsfond utgjør til sammen en inntekt på kr 13, 75 millioner.

Hensyntatt overføringer på kr 13,75 millioner reduseres avviket på kr 86,48 millioner til kr 72, 73 millioner. Inndekningen av udekket beløp må vedtas av kommunestyret i 2023 i forbindelse med behandlingen av kommunens regnskap for 2022.

Konsolidert regnskap for 2022 er gjort opp i balanse og med et netto driftsresultat på kr 54.864.128. Konsolidert regnskap for 2021 viste et netto driftsresultat på kr. 19.099.709.

Det opplyses i innledningen til konsolidert årsregnskap 2022:

Det konsoliderte regnskapet er utarbeidet ved å slå sammen regnskapene til Narvik kommune, Narvik havn KF og Narvik vann KF og eliminere interne overføringer.

Det konsoliderte regnskapet gir en samlet, økonomisk oversikt over aktivitetene under kommunestyrets ansvar.

Drift

Konsolidert netto driftsresultat ble på kroner 54,9 millioner som tilsvarer 2,2%. Avsetning til disposisjonsfond utgjør etter årsoppgjørdisposisjoner kroner 83,1 millioner.

2.3.2 Årsberetningen for 2022

I årsberetningen er kommunens økonomiske resultat og stilling beskrevet nærmere, og det vises til denne. Nedenfor gis en kort beskrivelse av forhold omtalt i årsberetningen.

Sentralt for vurdering av kommunens økonomiske bærekraft over tid er de fastsatte måltallene. Det sies om dette i årsberetningen:

Narvik kommunes måltall følger av ny kommunelov og forutsetninger i økonomiplanen 2022-2025:

Kommunestyrene har ansvar for å fastsette finansielle måltall. Det skal avsettes midler som sikrer en god økonomiforvaltning. Avsetninger skal sikre at investeringene over tid har egenfinansiering og midler skal avsettes i tråd med langsiktige utfordringer og strategier.

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene måler hvor mye som er igjen til å dekke framtidige utgifter eller investeringer. Disposisjonsfondet er uttrykk for hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift og til egenfinansiering av investering.

Økonomisk resultat og analyse av de økonomiske måltallene til kommunen viser at de fastsatte måltall er innfridd.

I årsberetningens forord har rådmannen omtalt måltallene:

- *Netto driftsresultat* ble 60,7 millioner kroner tilsvarende 2,6 prosent. Dette er over måltallet på 1,75 prosent.
- *Gjeldsgraden* for kommunekassens egne investeringer var i 2021 på 78 prosent og økte til 79 prosent i 2022. For konsernet var gjeldsgraden i 2021 118 prosent og økte til 121 prosent i 2022. Måltallet er at kommunekassens gjeld ikke skal overstige 80 prosent av kommunekassens samlede inntekter.
- Samlede *kapitalkostnader* (renter og avdrag) i 2022 var 6,7 prosent av totale inntekter. Dette er bedre måltallet på 8 prosent.
- Det ble avsatt 83 millioner til *disposisjonsfond* i 2022. Disposisjonsfondet er nå på 5,2 prosent, tilsvarende kr 121 millioner. Dette er marginalt bedre enn måltallet på 5 prosent.

3. FORSLAG TIL KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE

Sekretariatet har på bakgrunn av det ovenstående utarbeidet et forslag til kontrollutvalgets uttalelse, som ligger vedlagt. Forslaget til uttalelse gjennomgås av kontrollutvalget.

Finnsnes, den 4. mai 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

Til kommunestyret i Narvik kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmannen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet for Narvik kommune

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Narvik kommune som viser et netto driftsresultat på kr 60 606 865 i kommunekassen, og et netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på kr 54 864 128.

Årsregnskapet består av:

- kommunekassens årsregnskap, som består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2022, driftsregnskap, investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter.

Etter vår mening:

- oppfyller kommunekassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av kommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfyller det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Narvik kommune som økonomisk enhet per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsmelding. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver ved revisjonen av årsregnskapet vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Narvik kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av kommunedirektørens ansvar og revisors oppgaver ved uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Harstad, 17. april 2023

Elsa Saghaug
Oppdragsansvarlig revisor

Til
Kommunestyret i Narvik kommune

**KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM NARVIK KOMMUNES
ÅRSREGNSKAPER OG ÅRSBERETNING FOR 2022**

Kontrollutvalget har i møte 15.05.2023 behandlet Narvik kommunes årsregnskaper og årsberetning for 2022.

Grunnlaget for behandlingen har vært årsregnskapet til kommunekassen i Narvik kommune, konsolidert årsregnskap, årsberetningen og revisjonsberetningen datert 17.04.2023. I tillegg har revisor supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet til kommunekassen i Narvik kommune er gjort opp i balanse og med netto driftsresultat på kr 60 606 865. Det konsoliderte regnskapet viser et netto driftsresultat på kroner 54 864 128. Investeringsregnskapet er gjort opp med udekket beløp på kr 72,7 millioner.

Rådmannen har i årsberetningen beskrevet og analysert kommunens økonomiske situasjon. Kommunestyrets vedtatte finansielle måltall skal gi en forsvarlig økonomi og ivareta kommunens handleevne i et lengre perspektiv. Kommunens måltall er innfridd for 2022.

Kontrollutvalget har også merket seg at rådmannen har avlagt årsregnskaper og årsberetningen uten vesentlige feil, og det foreligger en revisjonsberetning uten merknader.

Gjennom rapporteringer fra revisor har ikke kontrollutvalget blitt gjort oppmerksom på forhold som skal tilsi at revisjonen ikke har blitt utført på en betryggende måte.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner Narvik kommunes årsregnskaper og årsberetning for 2022.

Narvik, den 15. mai 2023

Boy-Arne Buyle
leder av kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 25/2023	Møtedato: 15.05.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

REFERATSAKER

Innstilling til v e d t a k:

Saken tas til orientering

Saken gjelder:

Orienteringer.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Referater:

A. SAKSPROTOKOLL FRA KOMMUNESTYREMØTET 30.03.2023

- Sak 018/23: Fra kontrollutvalget: Kontrollutvalgets årsrapport for 2022

Finnsnes, den 5. mai 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver

**Rådmannens stab
NIV3**

Saksframlegg

Arkivsak: 20/3404
Dokumentnr: 174
Arkivkode: FE-033
Saksbeh:

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
018/23	Narvik kommunestyre	30.03.2023

Fra Kontrollutvalget: Kontrollutvalgets årsrapport for 2022.

Jeg viser til merknadene og vil foreslå følgende

Innstilling:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 tas til orientering.

Møtebehandling fra Narvik kommunestyre 30.03.2023

KST - behandling:

Votering: Kontrollutvalgets innstilling - enstemmig vedtatt

KST- 018/23 Vedtak:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 tas til orientering.

Leder Kontrollutvalget

Boy-Arne Buyle

Saken oversendes for behandling.

Ordføreren i Narvik,

Rune Edvardsen

Saksutredning:

Se vedlagte dokumenter

Dokumentliste:

Vedlegg:

Narvik sak 6-23 KUs årsrapport for 2022

Narvik sak 6-23 -Vedlegg- Årsrapport 2022

Kontrollutvalget - Melding om vedtak i sak 6/23 - Sak til kommunestyret

Utvalg: Kontrollutvalget i Narvik kommune	Saksnummer: 26/2023	Møtedato: 15.05.2023	Saksbehandler: Susan Terese Thoresen
--	-------------------------------	--------------------------------	--

EVENTUELT

Innstilling til vedtak:

(saken fremmes uten innstilling til vedtak)

Saken gjelder:

Temaer til drøfting.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

I tilfelle det er temaer som ønskes drøftes tas det opp i møtet.

Finnsnes, den 5. mai 2023

Susan Terese Thoresen
seniorrådgiver